

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA DI SẢN VĂN HÓA**

TRẦN THỊ HẬU

**HOẠT ĐỘNG THU HÚT KHÁCH THAM QUAN
CỦA BẢO TÀNG TỈNH BẮC GIANG
THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP**

**KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP
NGÀNH BẢO TÀNG HỌC**

Mã số: 52320305

***Người hướng dẫn:* TH.S PHẠM THU HẰNG**

HÀ NỘI - 2014

LỜI CẢM ƠN

Em xin bày tỏ lời cảm ơn chân thành và sâu sắc đến những thầy cô giáo khoa Di sản Văn hóa – Trường Đại học Văn hóa Hà Nội đã giảng dạy em trong suốt bốn năm học qua. Những kiến thức mà em nhận được trên giảng đường Đại học sẽ là hành trang giúp em vững bước trong tương lai. Em cũng xin gửi lời cảm ơn tới Ban Giám đốc Bảo tàng tỉnh Bắc Giang cùng các cô chú, anh chị trong bảo tàng đã tạo điều kiện giúp đỡ em trong quá trình nghiên cứu để hoàn thành Khóa luận.

Cuối cùng em xin gửi lời cảm ơn đến Th.S Phạm Thu Hằng – người đã trực tiếp hướng dẫn em hoàn thành Khóa luận này, cùng tất cả bạn bè đã luôn đồng hành và chia sẻ cùng em những khó khăn trong quá trình thực hiện Khóa luận.

Vì đây là công trình nghiên cứu đầu tay, thời gian nghiên cứu và kiến thức, kinh nghiệm bản thân còn nhiều hạn chế nên Khóa luận của em không tránh khỏi những khiếm khuyết. Em rất mong nhận được sự đóng góp, phê bình, động viên của các thầy, cô giáo.

Em xin chân thành cảm ơn !

Hà Nội, tháng 5 năm 2014

Sinh viên

Trần Thị Hậu

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1: BẢO TÀNG TỈNH BẮC GIANG VÀ VẤN ĐỀ THU HÚT KHÁCH THAM QUAN	8
1.1. KHÁI QUÁT VỀ BẢO TÀNG TỈNH BẮC GIANG.....	8
1.1.1. Quá trình hình thành, phát triển của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang.....	8
1.1.2. Đặc trưng, chức năng của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang.....	12
1.1.3. Các hoạt động nghiệp vụ của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang	20
1.2. BẢO TÀNG TỈNH BẮC GIANG VỚI VIỆC THU HÚT KHÁCH THAM QUAN.....	26
1.2.1. Vấn đề thu hút khách tham quan của bảo tàng	26
1.2.2. Tầm quan trọng của hoạt động thu hút khách tham quan tại Bảo tàng tỉnh Bắc Giang.....	30
Chương 2: THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG THU HÚT KHÁCH THAM QUAN CỦA BẢO TÀNG TỈNH BẮC GIANG.....	32
2.1. KHÁCH THAM QUAN CỦA BẢO TÀNG TỈNH BẮC GIANG	32
2.1.1. Số lượng khách tham quan bảo tàng	32
2.1.2. Đối tượng khách tham quan bảo tàng	35
2.2. HOẠT ĐỘNG THU HÚT KHÁCH THAM QUAN CỦA BẢO TÀNG TỈNH BẮC GIANG.....	40
2.2.1. Các hoạt động giáo dục – phục vụ khách tham quan.....	40
2.2.2. Các hoạt động tuyên truyền, giới thiệu về bảo tàng.....	45
2.3. ĐẶC ĐIỂM CỦA HOẠT ĐỘNG THU HÚT KHÁCH THAM QUAN CỦA BẢO TÀNG TỈNH BẮC GIANG	47
2.3.1. Điều kiện thuận lợi.....	47
2.3.2. Hạn chế.....	56
2.4. ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG THU HÚT KHÁCH THAM QUAN CỦA BẢO TÀNG TỈNH BẮC GIANG.....	62
2.4.1. Phương pháp đánh giá.....	62
2.4.2. Kết quả đánh giá.....	64

Chương 3: NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG THU HÚT KHÁCH THAM QUAN CỦA BẢO TÀNG TỈNH BẮC GIANG	74
3.1. ĐIỀU KIỆN THỰC HIỆN HOẠT ĐỘNG THU HÚT KHÁCH THAM QUAN CỦA BẢO TÀNG TỈNH BẮC GIANG HIỆN NAY.....	74
3.2. GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG THU HÚT KHÁCH THAM QUAN CỦA BẢO TÀNG TỈNH BẮC GIANG	76
3.2.1. Tăng cường nghiên cứu, tìm hiểu nhu cầu khách tham quan	76
3.2.2. Nâng cao chất lượng các hoạt động nghiệp vụ làm tiền đề cho việc thu hút và phục vụ khách tham quan.....	78
3.2.3. Hoàn thiện và đổi mới hệ thống trưng bày thường trực của bảo tàng .	83
3.2.4. Nâng cao chất lượng công giáo giáo dục của bảo tàng.....	86
3.2.5. Tăng cường tuyên truyền, quảng bá hình ảnh bảo tàng.....	90
3.2.6. Từng bước xây dựng và hoàn thiện cơ sở vật chất phục vụ cho các hoạt động của bảo tàng.....	92
3.2.7. Đẩy mạnh các hoạt động hợp tác liên kết của bảo tàng.....	95
3.2.8. Tăng cường mối quan hệ và mở rộng xây dựng đội ngũ tình nguyện viên, cộng tác viên cho Bảo tàng	97
KẾT LUẬN	99
TÀI LIỆU THAM KHẢO	101
PHỤ LỤC	

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Bảo tàng tỉnh Bắc Giang thuộc loại hình bảo tàng tỉnh (thành phố) nằm trong hệ thống bảo tàng công lập Việt Nam. Hệ thống trưng bày của Bảo tàng gồm 5 phòng được trưng bày theo từng chủ đề lịch sử của tỉnh Bắc Giang từ thời kỳ nguyên thủy đến giai đoạn cận, hiện đại; với hơn 50 ngàn hiện vật đang được lưu giữ và bảo quản trong kho cơ sở và trên hệ thống trưng, trong đó có nhiều hiện vật quý hiếm. Công tác sưu tầm, kiểm kê, bảo quản, trưng bày, giới thiệu hiện vật nhằm giáo dục truyền thống yêu nước, truyền thống lịch sử của Bảo tàng trong những năm qua cũng được đẩy mạnh. Nhiều trưng bày, triển lãm đã để lại ấn tượng tốt đẹp trong lòng công chúng. Đồng thời Bảo tàng tỉnh Bắc Giang còn phối hợp với Bảo tàng Lịch sử Quốc gia Việt Nam, Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam... tổ chức trưng bày theo chuyên đề nhân dịp kỷ niệm các ngày lễ lớn của đất nước, của địa phương. Trong tương lai Bảo tàng tỉnh Bắc Giang sẽ trở thành một địa chỉ thu hút đông đảo lượng khách tham quan, nghiên cứu, học tập....

Trong những năm qua, Bảo tàng tỉnh Bắc Giang đã gặt hái được những thành quả đáng khích lệ: năm 2003, được Nhà nước tặng Huân chương Lao động Hạng Ba; năm 2005 và 2009, được Thủ tướng Chính Phủ tặng Bằng khen. Từ năm 2003 đến năm 2009, Bảo tàng tỉnh Bắc Giang liên tục được UBND tỉnh, Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch tặng Bằng khen và cờ thi đua xuất sắc. Phát huy những thành tích và truyền thống của đơn vị, Bảo tàng tỉnh Bắc Giang cần quyết tâm phấn đấu để hoàn thành tốt nhiệm vụ bảo tồn và phát huy di sản văn hóa dân tộc mà xã hội giao phó.

Ngày nay, nhu cầu giải trí thưởng thức văn hóa của công chúng ngày càng cao. Do vậy việc nghiên cứu, tìm hiểu nhu cầu công chúng nhằm nâng cao chất lượng của hoạt động thu hút khách tham quan là một việc làm hết sức thiết thực. Hơn nữa, việc tìm hiểu, nghiên cứu thực trạng và đề xuất giải

pháp thu hút khách tham quan của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang hiện nay vẫn còn khá mới mẻ, chưa được nghiên cứu và tiếp cận một cách hệ thống.

Là một người con được sinh ra và trưởng thành trên vùng đất Bắc Giang giàu truyền thống lịch sử - văn hóa, với vốn kiến thức tích lũy được qua 4 năm học tại Trường Đại học Văn hóa Hà Nội, tôi quyết định chọn đề tài **“Hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang – thực trạng và giải pháp”** làm Khóa luận tốt nghiệp Đại học, chuyên ngành Bảo tàng học.

2. Đối tượng nghiên cứu.

Đối tượng nghiên cứu của Khóa luận là hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang (tìm hiểu thực trạng và đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả thu hút khách tham quan).

3. Phạm vi nghiên cứu

- Về không gian: Nghiên cứu hoạt động thu hút khách tham quan trong không gian hoạt động của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang

- Về thời gian: Nghiên cứu hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang từ năm 1997 đến nay (từ khi Bảo tàng tỉnh Bắc Giang chính thức thành lập và đi vào hoạt động).

4. Mục đích nghiên cứu

- Tìm hiểu quá trình hình thành và phát triển của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang, đặc trưng, chức năng và nhiệm vụ của bảo tàng.

- Khẳng định tầm quan trọng của việc thu hút khách tham quan trong hoạt động của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang.

- Nghiên cứu thực trạng hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang.

- Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang.

5. Phương pháp nghiên cứu

- Vận dụng phương pháp luận khoa học của Chủ nghĩa Mac- Lênin: Chủ nghĩa duy vật biện chứng và Chủ nghĩa duy vật lịch sử.

- Phương pháp nghiên cứu liên ngành: Bảo tàng học, Khoa học Lịch sử, Xã hội học, Giáo dục học, Tâm lý học,...

- Khóa luận còn sử dụng một số phương pháp khác: tổng hợp, so sánh, thống kê, phân tích, nghiên cứu tài liệu.....

6. Bố cục của Khóa luận

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và phần Phụ lục, bố cục Khóa luận gồm 3 chương. Cụ thể như sau:

Chương 1: Bảo tàng tỉnh Bắc Giang và vấn đề thu hút khách tham quan.

Chương 2: Thực trạng hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang.

Chương 3: Nâng cao hiệu quả hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng tỉnh Bắc Giang.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bảo tàng cách mạng Việt Nam (2004), *Bảo tàng góp phần hoàn thiện nhân cách con người*, Hà Nội.
2. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam (2004), *Bảo tàng với sự nghiệp công nghiệp hóa – hiện đại hóa*, Nxb. Hà Nội, Hà Nội.
3. Bảo tàng Hồ chí Minh (2013), *Làm thế nào để thu hút khách tham quan đến Bảo tàng*, Hội thảo Khoa học thực tiễn, Hà Nội.
4. Bảo tàng cách mạng Việt Nam (1997), *Sự nghiệp Bảo tàng và những vấn đề cấp thiết*, tập 2, Nxb. Lao động, Hà Nội.
5. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam (2008), *Về lịch sử văn hóa và Bảo tàng*, Nxb. Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
6. Trịnh Thị Thu Bình (2001), *Phác thảo mô hình và giải pháp trưng bày hoàn chỉnh cho trưng bày Bảo tàng Bắc Giang*, Khóa luận tốt nghiệp, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội.
7. Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch (2010), Thông tư số 18/2010/TT-BVHTT&DL Quy định về tổ chức và hoạt động của Bảo tàng
8. Cục Di sản văn hoá (2005), *Một con đường tiếp cận di sản văn hoá*, Nxb. Thế Giới, Hà Nội.
9. Cục Di sản văn hoá (2008), *Một con đường tiếp cận di sản văn hoá*, Nxb. Thế Giới, Hà Nội.
10. Phan Đại Doãn (1999), *Bắc Giang những chặng đường lịch sử*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
11. Gary Edson – David Dean (2001), *Cẩm nang bảo tàng*, Bảo tàng Cách mạng Việt Nam, Nxb. Hà Nội, Hà Nội.
12. Hội đồng quốc tế các bảo tàng (2005), *Lịch sử và quy tắc đạo đức bảo tàng*, Cục Di sản văn hoá, Hà Nội.
13. Nguyễn Thị Huệ (2002), *Nghiên cứu nguồn sử liệu hiện vật bảo tàng*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội

14. Nguyễn Thị Huệ (2008), *Cơ sở Bảo tàng học*, Nxb. Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
15. Nguyễn Thị Huệ (2011), *Lịch sử sự nghiệp bảo tồn bảo tàng Việt Nam*, Trường Đại học Văn hoá Hà Nội, Hà Nội. Nxb. Đại học Quốc Gia, Hà Nội.
16. Nguyễn Văn Huy (2004), “Đa dạng hóa các hoạt động của Bảo tàng hiện đại (từ kinh nghiệm của Bảo tàng dân tộc học Việt Nam)”, *Tạp chí Di sản văn hóa*, Số 6.
17. Kaulen M.E (2006), *Sự nghiệp Bảo tàng của nước Nga*, Cục Di sản văn hoá dịch và xuất bản, Hà Nội
18. Luật Di sản Văn hóa (2001), Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
19. Luật Di sản Văn hóa sửa đổi bổ sung (2009), Nxb, Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
20. Trịnh Thu Phương (2013), *Hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội – Thực trạng và giải pháp*, Khóa luận tốt nghiệp, trường Đại học văn hóa Hà Nội, Hà Nội.
21. Nguyễn Duy Thiệu (2013), “Các hoạt động nhằm thu hút công chúng đến và quay trở lại bảo tàng”, *Tạp chí Di sản văn hóa*, Số 2(43), Tr.40 - 44.
22. Nguyễn Thịnh (2004), *Quản lý bảo tàng*, Trường Đại học Văn hoá Hà Nội, Hà Nội.
23. Trường Đại học văn hoá Hà Nội (1990), *Cơ sở bảo tàng*, Tập 3, Hà Nội.
24. UBND tỉnh Bắc Giang, Sở Văn hóa Thông tin tỉnh Bắc Giang (2006), *Địa chí Bắc Giang, Tập II. Lịch sử và văn hóa*, Bắc Giang.
25. *Sổ ghi cảm tưởng khách tham quan*, Bảo tàng tỉnh Bắc Giang, Bắc Giang.
26. Vương Hoảng Quân chủ biên (2008), *Cơ sở Bảo tàng học Trung Quốc*, Cục Di sản văn hoá, Nxb. Thế Giới, Hà Nội.